МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Рішенням Вченої ради
Державного біотехнологічного
університету, протокол № ___
від «__» _____ 2026 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ:
Наказом в.о. ректора Державного
біотехнологічного університету

№ _____ від «___» _____ 2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ЛАБОРАТОРІЮ ОХОРОНИ ҐРУНТІВ

ХАРКІВ – 2026

ЗМІСТ

1. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ 3
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ 3
3. ВИМІРЮВАННЯ, ЩО ВИКОНУЮТЬСЯ ЛАБОРАТОРІЄЮ 4
4. СТРУКТУРА ЛАБОРАТОРІЇ 4
5. ФУНКЦІЇ ЛАБОРАТОРІЇ 4
6. ПРАВА ЛАБОРАТОРІЇ 4
7. ОБОВ’ЯЗКИ ЛАБОРАТОРІЇ 5
8. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЛАБОРАТОРІЇ 6
9. ВЗАЄМОДІЯ ЛАБОРАТОРІЇ 6

1. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

Це Положення поширюється на діяльність Лабораторії охорони ґрунтів кафедри ґрунтознавства Державного біотехнологічного університету (далі – Лабораторія) у частині проведення метрологічних робіт та випробувань, що входять до сфери об’єктів і процесів вимірювань, зазначених у свідоцтві про відповідність системи вимірювань вимогам ДСТУ ISO 10012:2005. Лабораторія виконує вимірювання фізико-хімічних показників ґрунтів (зокрема: вміст легкогідролізного азоту, рухомих сполук фосфору і калію, pH та інші показники згідно з галуззю атестації) у межах методик і діапазонів, наведених у Паспорті лабораторії та Реєстрі методик.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Дане Положення визначає функції, права, обов’язки і відповідальність Лабораторії охорони ґрунтів кафедри ґрунтознавства Державного біотехнологічного університету (далі – лабораторія) у частині організації та виконання метрологічних робіт, відбору проб, підготовки зразків, проведення вимірювань і оформлення результатів у межах сфери об’єктів і процесів вимірювань, зазначених у свідоцтві про відповідність системи вимірювань вимогам ДСТУ ISO 10012:2005.

2.2. Лабораторія здійснює діяльність відповідно до чинного законодавства України, Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» та вимог ДСТУ ISO 10012:2005; застосовує нормативні документи, що регламентують методики виконання вимірювань, Статут університету, розпорядження керівництва та це Положення.

2.3. Лабораторія має засоби вимірювальної техніки (ЗВТ), випробувальне обладнання (ВО), які необхідні для проведення вимірювань та випробувань відповідно до галузі акредитації. Усі ЗВТ та ВО, що застосовуються, відповідають вимогам нормативних документів на методи проведення вимірювань та випробувань.

2.4. Персонал лабораторії має професійну підготовку, кваліфікацію і досвід проведення робіт в галузі атестації. Інженерно-технічний персонал лабораторії має посадові інструкції.

2.5. Співробітники, що беруть безпосередню участь у проведенні вимірювань, атестовані відповідно до порядку, встановленому у Державному біотехнологічному університеті.

2.6. Фахівці лабораторії навчаються на курсах підвищення кваліфікації згідно плану по Державному біотехнологічному університету.

2.7. Лабораторія має фонд нормативних, методичних і технічних документів, що необхідні для проведення вимірювань у закріпленій галузі атестації. Актуалізацію нормативних документів проводить служба метрології та якості підприємства.

2.8. У лабораторії діє система забезпечення якості, що відповідає її діяльності і виконуваним роботам. Документація по діючій у лабораторії системі якості викладена у Настанові з якості. У Настанові з якості дається комплексний опис лабораторії, організація робіт по проведенню вимірювань.

2.9. Фінансова і господарська діяльність, пов’язана з виконанням функцій лабораторії, проводиться Державним біотехнологічним університетом.

2.10. Дані про приміщення, матеріально-технічне, нормативне забезпечення та іншу інформацію про лабораторію наведено в Паспорті лабораторії.

2.11. Номенклатура груп об’єктів вимірювань та їхніх характеристик наведені в Паспорті лабораторії.

2.12. В лабораторії діє система реєстрації результатів вимірювань. Результати і висновки про їхню відповідність вимогам НД заносяться виконавцями в спеціальні журнали. Передбачено умови збереження журналів і висновків за результатами вимірювань.

2.13. Державний метрологічний нагляд та перевірки додержання умов проведення вимірювань в лабораторії здійснює ДП «Харківстандартметрологія».

2.14. Оплата робіт за вимірювання, що виконуються лабораторією, здійснюється замовником шляхом перерахування коштів на рахунок Державного біотехнологічного університету.

3. МЕТРОЛОГІЧНІ РОБОТИ, ЩО ВИКОНУЮТЬСЯ ЛАБОРАТОРІЄЮ

Лабораторія проводить визначення вмісту легкогідролізного азоту методом Корнфілда, рухомих сполук фосфору і калію за модифікованим методом Чирикова, pH у ґрунтах згідно галузі атестації, що визнана. Інформація про об’єкти вимірювань та випробувань наведена в формі 5 Паспорту.

4. СТРУКТУРА ЛАБОРАТОРІЇ

4.1. Склад і кількість співробітників лабораторії визначається штатним розкладом.

4.2. Лабораторію очолює завідувач лабораторії, що призначається і звільняється з посади ректором Державного біотехнологічного університету.

4.3. Працівники лабораторії призначаються і звільняються з посади ректором Державного біотехнологічного університету за пропозицією завідувача лабораторії.

4.4. Керівництво підприємства несе повну юридичну і фінансову відповідальність за діяльність лабораторії, не втручається в хід підготовки і проведення вимірювань і сприяє їхньому проведенню у відповідності до вимог НД.

4.5. Кількісний і професійний склад лабораторії приведений у Паспорті лабораторії і відповідає штатному розкладу.

4.6. Співробітники лабораторії мають посадові інструкції.

4.7. Лабораторія має інструкції з охорони праці і протипожежної безпеки при виконанні вимірювань та випробувань.

5. ФУНКЦІЇ ЛАБОРАТОРІЇ

5.1. Функцією атестованої лабораторії є проведення вимірювань згідно галузі атестації, що визнана.

6. ПРАВА ЛАБОРАТОРІЇ

Атестована лабораторія має право:

6.1. Вказувати в рекламних матеріалах і інших документах (у тому числі і тих, що містять результати вимірювань) про факт атестації лабораторії.

6.2. За результатами проведених вимірювань та випробувань видавати протоколи по встановленій у лабораторії формі.

6.3. Використовувати повірені ЗВТ інших організацій і підприємств на підставі договорів оренди.

6.4. Підготовляти договори на проведення вимірювань відповідно до галузі атестації лабораторії з іншими організаціями і підприємствами.

7. ОБОВ'ЯЗКИ ЛАБОРАТОРІЇ

У відповідності зі статусом атестації лабораторія зобов'язана:

7.1. Протягом терміну атестації підтримувати відповідність критеріям акредитації і вимогам цього Положення.

7.2. Заявляти про атестацію тільки на ті вимірювання та випробування, що входять в галузь атестації.

7.3. Проводити вимірювання відповідно до вимог чинних НД.

7.4. За результатами проведених вимірювань видавати протоколи випробувань по встановленій у лабораторії формі.

7.5. Вести облік усіх претензій за результатами вимірювань та випробувань.

7.6. Не використовувати права атестованої лабораторії після закінчення терміну дії свідоцтва про атестацію.

7.7. Підтримувати ЗВТ та ВО відповідно до вимог чинних НД з метрології.

7.8. Забезпечувати підготовку кваліфікованого персоналу для проведення вимірювань відповідно до галузі атестації, що визнана.

7.9. Додержуватись встановлених терміни проведення вимірювань та випробувань.

7.10. Своєчасно переглядати настанову з якості з урахуванням змін, що виникають при забезпеченні якості вимірювань та випробувань у лабораторії.

7.11. У повному обсязі виконувати функції, що покладені на лабораторію відповідно до цього Положення.

7.12. Вчасно сплачувати за витрати, які пов'язані з проведенням контролю за умовами проведення метрологічних робіт.

7.13. Надавати органу по атестації можливість здійснювати контроль за діяльністю лабораторії.

7.14. Надавати, у разі потреби, за домовленістю з замовником, об'єкти вимірювань для проведення порівняльних вимірювань в інших лабораторіях.

7.15. Брати участь у проведенні міжлабораторних порівняльних вимірюваннях та випробуваннях.

7.16. Погоджувати з органом з атестації лабораторій зміни в лабораторії, що можуть уплинути на вірогідність, точність результатів вимірювань, чи на галузь атестації, що визнана.

7.17. Надавати замовнику можливість спостереження за проведенням вимірювань, що проводяться для нього.

7.18. Повідомляти заявнику про наміри провести частину вимірювань з галузі атестації в іншій атестованій лабораторії.

7.19. Забезпечувати конфіденційність інформації стосовно результатів вимірювань.

8. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЛАБОРАТОРІЇ

8.1. Завідувач лабораторії несе відповідальність перед керівництвом Державного біотехнологічного університету за своєчасне виконання і дотримання вимог даного Положення.

8.2. Співробітники лабораторії несуть відповідальність за своєчасне і повне виконання своїх обов'язків, передбачених посадовими інструкціями і цим Положенням.

8.3. При недотриманні персоналом лабораторії цього Положення ректор Державного біотехнологічного університету вживає заходи відповідно до чинного законодавства.

9. ВЗАЄМОДІЯ ЛАБОРАТОРІЇ

9.1. Лабораторія взаємодіє з іншими атестованими лабораторіями з питань спільного проведення вимірювань на підставі договорів.

9.2. Атестована лабораторія взаємодіє з органом з атестації щодо розширення галузі атестації та проведення перевірок додержання умов виконання метрологічних робіт.

9.3. Атестована лабораторія взаємодіє з представниками територіального органу ДП «Харківстандартметрологія» з питань проведення державного метрологічного нагляду, повірки ЗВТ та атестації ВО.

9.4. При участі в міжлабораторних порівняльних вимірюваннях лабораторія взаємодіє з координатором МПР, а в разі його відсутності проводить зовнішній контроль якості виконання вимірювань з атестованими лабораторіями, організаціями і підприємствами.

9.5. Взаємодія лабораторії із замовником здійснюється на підставі договорів.

Завідувач кафедри ґрунтознавства,
доктор с.-г. наук, професор _____ Василь ДЕГТЯРЬОВ
Завідувач лабораторії охорони ґрунтів
кафедри ґрунтознавства
канд. с.-г. наук, доцент _____ Юрій ДЕГТЯРЬОВ
Відповідальний за техніку безпеки _____ Юрій ДЕГТЯРЬОВ

ПОГОДЖЕНО:
Проректор з наукової роботи,
д.т.н., проф. _____ Валерій МИХАЙЛОВ
Начальник НДЧ,
к.т.н., ст.наук.спів. _____ Людмила ЧУЙКО
Головний бухгалтер _____ Тетяна ДАНИЛЕНКО
Т.в.о. начальника відділу кадрів _____ Лілія ХАРЧЕВНІКОВА
Провідний фахівець юридичного відділу _____ Олександр ПОПОВ